

ज्ञानतेजः

People's verdict

quepo
video social

PRESENTACIÓ

Ara fa tres anys ens embarcàvem en aquesta aventura de Quepo amb *El procés del possible*, un documental sobre el Fòrum Social Mundial i el moviment altermundista. Després arribaria *Endeutats, sobre la teranyina*, que s'endinsava en els punts negres del sistema financer i anticipava la gran crisi econòmica imminent a través de casos de sobreendeutament familiar. Fidels a l'esperit d'elaborar projectes que no només denunciïn, sinó que també proposin alternatives, estem molt contents de poder escriure ara aquestes línies per presentar *Janadesh, the people's verdict*.

Des de Quepo hem donat suport a l'equip que va viatjar a l'Índia per caminar 350 km al costat de 25.000 persones que exigien unes condicions de vida més humanes. Us convidem a fer aquest viatge plegats. El que hi ha sobre de la taula és una poderosa forma de lluita activa i sense armes: la no violència neogandhiana.

El 2 d'octubre és el Dia Internacional de la No Violència,
el 2 d'octubre va néixer Gandhi,
el 2 d'octubre va començar la marxa de Janadesh a l'Índia,
el proper 2 d'octubre, estrenem *Janadesh, people's verdict*.

*JANADESH, People's verdict ha estat nominat al premi AHMED ATTIA
per al "Diàleg de les Cultures" al Mercat de Documental MEDIMED*

SINOPSI

Janadesh és la campanya de lluita no violenta més important des dels temps de Gandhi. Durant 30 dies, 25.000 homes i dones dels sectors més desafavorits de l'Índia recorren a peu els 350 km d'autopista que separen la ciutat de Gwalior de la seu del Parlament, a Delhi. L'objectiu: iniciar una vaga de fam massiva per exigir una redistribució justa de les terres.

Aquests guerrers sense armes pensen que el sacrifici, la disciplina i el sofriment personals són millors eines per a produir un canvi social que no pas els fusells. Saben que exposar-se a la violència de l'oponent sense tornar-s'hi comporta grans perills, però que la seva acció té més valor que tones de prèdica.

Davant del coratge mostrat pels caminants, el govern indi, preocupat per mostrar el país com a potència econòmica emergent i epicentre global de la mística, es veurà obligat a respondre...

CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

Títol: Janadesh, peoples verdict

Gènere: Documental social

Any de producció: 2010

Durada: 58 minuts

Idioma original: anglès, indi.

Subtítols: castellà, català, anglès

Format: HDcam 16:9

Àudio: Dolby Estèreo

FITXA TÈCNICA

Direcció: Enric Álvarez, Oriol Ampuero i Gonzàlvez

Productors: Julián Altuna, Sonia Ros, Pablo Zareceansky

Producció executiva: Sergi Alamillo, Enric Álvarez, Oriol Ampuero i Gonzàlvez

Realització: Sergi Alamillo

Guió: Enric Álvarez, Garbiñe Armentia, Oriol Ampuero i Gonzàlvez

Operador de càmera i so directe: Sergi Alamillo

Muntatge: Garbiñe Armentia

Banda sonora original: Nubla, Ander Agudo

Motion graphics: Martín Fernández

Disseny gràfic: Chus Portela (laaminuscula)

Foto fixa: Juli Garzón

PERSONATGES

RAJAGOPAL

"Satyagraha vol dir recerca de la veritat. Hi ha una veritat de la que ningú pot dubtar: l'evidència de la pobresa i la desigualtat. Del que sí que dubto és del meu paper com a líder i dels mètodes que utilitzem."

Líder del moviment Ekta Parishad. La seva fe en la no-violència arrenca els anys 70, quan aconsegueix que un grup de dacoits (bandolers que lluiten per la justícia social amb mètodes violents) deposin les armes a Gwalior, ciutat on el 2007 comença la marxa. Malgrat la seva experiència, durant el trajecte, Rajagopal lluita amb si mateix recordant-se que la lluita és un servei als altres i no pas una qüestió de vanitat personal.

JILL CARR-HARRIS

"La no-violència t'obliga a passar per un procés d'enfortiment interior"

Líder de les dones d'Ekta Parishad. Canadenca. Associada durant tota la vida a moviments de caire marxista, a l'Índia descobreix la potència transformadora de la no-violència. Representa la tensió entre el pensament analític occidental i l'espiritualitat índia.

RAMESH SHARMA

"Sovint l'Estat sembla que no deixi cap altra opció que recórrer a les armes. Amb el Janadesh també pretenem crear un espai on es pugui repensar la fortalesa dels principis gandhians."

Mà dreta de Rajagopal i principal negociador d'Ekta Parishad. Responsable de relacions internacionals i portaveu de l'organització davant dels mitjans de comunicació.

INTEGRANTS DE LA MARXA

ANITA BASSI

Membre d'una organització religiosa que no entén l'espiritualitat sense la lluita per la igualtat social. La recerca constant de la força interior l'ha ajudat a superar una vida plena de contrarietats. Per a ella la marxa representa la síntesi de la lluita interior i la lluita col·lectiva.

KUNJI LAL

De la tribu dels sora _una de les ètnies originàries de l'Índia_, és dipositari dels coneixements ancestrals del seu poble. Durant la marxa utilitza tot tipus d'herbes que recull pel marge de la carretera per guarir els malalts.

SAROJ

Dona de 28 anys. Camina els 350 km tot i estar embarassada de 8 mesos. La seva fortalesa dona exemple als altres participants. Ha deixat el seu marit i els 2 fills al poble, convençuda que la lluita per les terres és prioritària. Al fill que neixi tot just s'acabi la protesta li posarà el nom de Janadesh en record de la marxa.

ASHRITA

Noia de 25 anys. És un clar exponent d'una dona sense terra i lluitadora. El seu poble va ser víctima de la violència maoista per negar-se a col·laborar amb ells. Tot i venir d'una àrea rural i tradicional, té una visió molt avançada de les relacions socials i humanes.

RAMESH SINGH

Un dels últims bandolers de la zona de Gwalior. Partidari de la lluita armada, considera que les activitats d'Ekta Parishad i la lluita no-violenta són estratègies del poder per assimilar la dissidència. És carismàtic i profundament religiós. Tothom qui té un problema acudeix a ell per trobar una solució.

VIRENDRA

Delegat d'Ekta Parishad a Jaharkhand, un dels estats de l'Índia amb el percentatge més elevat d'indígenes desplaçats. La lectura de la Gita _llibre sagrat hindú_ durant la seva joventut el va convèncer que la no-violència era l'únic camí per lluitar contra la injustícia.

SAMBHU

Després de la mort del seu fill petit, abandona la família i dedica la seva vida a l'espiritualitat seguint la tradició índia dels sadhus o ascetes errants. Al contrari que molts d'aquests rodamons, Sambhu considera que la religió comença per l'ajuda als més desfavorits.

BANDA SONORA

Per a la composició de la Banda Sonora Original hem comptat amb la inestimable col·laboració de Luciana Carlevaro - Nubla - i Ander Agudo. Tots i cadascun dels temes compostats reflecteixen perfectament l'esperit del que els hi succeeix als caminants i l'atmosfera de la marxa. Un treball final de Nubla i Ander Agudo de primera línia, que juntament amb el tema final "Homelands" cedit per Nitin Sawhney, contribueixen a la força final del documental.

Per al tràiler promocional, hem comptat amb la cesió del tema "Cocoon" de Mööndö.

EKTA PARISHAD

Ekta Parishad no és una ONG, ni un partit polític, ni una fundació de caràcter humanitari, sinó un moviment de masses gandhià que té com a missió treballar pel dret als recursos naturals –terres, aigua i boscos– dels més desfavorits i promoure sistemes econòmics que faciliten l'autosuficiència de les comunitats rurals. Aquests dos grans eixos d'acció permeten combatre la violència estructural o sistèmica que caracteritza el model de desenvolupament actual. Per fer-ho Ekta Parishad aplica els principis de la no-violència de Gandhi i utilitza mètodes de desobediència civil com llargues marxes a peu, segudes, talls de carreteres i vagues de fam.

La seva campanya pel dret a la terra té com a objectiu assegurar la subsistència dels sectors més pobres de la població, en particular dels adivasis –pobles indígenes de l'Índia– i dels dalits –graó més baix del sistema de castes hindú.

El moviment creu en un model d'autoorganització popular que comença a la base i s'estén més amunt. Segons la seva filosofia, aquest model és l'únic que pot promoure el benestar dels més dèbils en benefici del benestar de tothom.

Ekta Parishad manté la seva estructura gràcies a les donacions dels seus col·laboradors i la feina voluntària dels seus integrants i simpatitzants.

Ekta Parishad

Gandhi Bhawan, Shyamla Hills.
Bhopal, Madhya Pradesh 462002. Índia
Telèfon: + 91 (0)7554223821, +91 (0)7552661800
E-mail: ektaparishad@yahoo.com

o bé a:

2/3 A 2nd floor Jungpura A Block
New Delhi, Delhi 110014
Telèfon: +91 1124373999 / 98
E-mail: ektaparishad@gmail.com

Enric Álvarez

Codirector i coguionista de Janadesh
Bio: Guionista i llicenciat en Filosofia.
Ha treballat com a guionista en diversos projectes documentals .

“No utilitzar la violència contra l’altre és una forma, ja no moralment més elevada, sinó més pràctica d’aconseguir el que volem”

Hola, Enric, explica’ns què és això de Janadesh

Janadesh, en primer lloc és un acte que va tenir lloc a l’Índia l’any 2007 i que va organitzar un moviment de base que es diu Ekta Parishad. Consistia en una marxa des de la ciutat de Gwalior fins a Delhi. Era una marxa a peu que portava a terme un grup de 25.000 persones procedents de les classes socials més baixes: els descastats –o, com diem aquí, els intocables– i els *adivasi*, que són els aborígens que encara queden a l’Índia. I Janadesh és també un documental que parla sobre això.

Què significa Janadesh?

Janadesh vol dir “l’ordre del poble” o “el veredict del poble”. Es refereix al que ells volien portar a terme, que no era demanar, ni suplicar, ni negociar sinó manar al govern un canvi en la distribució de les terres i dels recursos naturals.

Quina és la història que explica aquest documental sobre aquesta marxa que també es diu Janadesh?

Janadesh vol dir “l’ordre del poble” o “el veredict del poble”. Es refereix al que ells volien portar a terme, que no era demanar, ni suplicar, ni negociar sinó manar al govern un canvi en la distribució de les terres i dels recursos naturals.

Et refereixes a la no violència de Gandhi?

La no violència és un concepte que té un arrelament fort a la cultura de l’Índia, i no per això vol dir que no sigui un país violent, que ho és i molt. El que passa és que Gandhi va fer un gir copernicà en la concepció de la no violència: ell creia que no utilitzar la violència contra l’altre és una forma, ja no moralment més elevada, sinó més pràctica per tal d’aconseguir el que volem. El fet d’estar disposat a morir per allò en què creus és molt més pràctic, si realment vols aconseguir un canvi, que no matar al teu enemic i perpetuar un cicle de violència que no s’acaba mai.

És a dir, que en realitat és un principi actiu.

És un principi absolutament actiu. El protagonista del documental, Rajagopal, que és el líder del moviment Ekta Parishad, ens ha explicat moltes vegades que ells no entenen la teoria sense la pràctica directa. No creuen en el que nosaltres fem molt a Occident, que és parlar i parlar. Ells utilitzen la frase “*speak it out and act it out*”, parla però fes-ho.

Pots explicar què són els satyagrahi?

Satyagraha vol dir “desig de veritat” i és la manera d’anomenar la no violència en hindi. Els *satyagrahi* són els seguidors de la *satyagraha*.

Hi ha un personatge central al documental, que és en Rajagopal. Què ens pots dir d’ell?

És el gran líder. En el meu cas personal, allà tenia una certa ambivalència, perquè no saltres venim d’una cultura on estem de tornada en el tema dels líders i desconfiem d’ells, probablement també perquè ens en falten. I allà veus com les 25.000 persones de la marxa adoren aquest home, fins al punt que per ells ja no és un líder, és un sant com ho era Gandhi. Però també, a mesura que vas caminant amb ell i que vas parlant amb ell, et vas adonant que és una persona especial.

Hi ha altres personatges que apareixen i que criden molt l’atenció, els dacoits. Què són exactament?

Els *dacoits* són com els bandolers nostres o com el Robin Hood. Són bàsicament delinqüents que es dediquen a robar, a extorsionar, a segrestar a la gent rica, en teoria per repartir-ho entre la gent pobre. És a dir, són uns dels representants de la lluita armada. En aquest cas en vam trobar un en concret, en Ramesh, un personatge molt carismàtic que critica molt la no violència i té les seves raons.

De fet, hi ha un moment curiós al documental quan entren en contrast aquesta marxa pacífica i aquest personatge, Ramesh, que és partidari de la violència.

Crec que ell -en Ramesh- resumeix molt bé el que pensa quan diu que la no violència està molt bé, però que el que la no violència aconsegueix en dos anys, la violència ho pot aconseguir en dos dies. Però, tot i això, ell no va tenir una confrontació directa amb la marxa ni la va atacar.

Han estat tres anys dedicats al projecte. Explica'ns alguna cosa que hagués descobert en aquest temps.

Principalment, la no violència. I també una altra cosa molt important sobre la intel·lectualització excessiva per la nostra part. S'intel·lectualitzen tant les coses i en parlem tant que al final no anem enlloc. Hi va haver un moment clau per a mi, quan vaig fer-li una entrevista a la Jill, que és la companya d'en Rajagopal i una de les líders importants d'Ekta Parishad. Ella és canadenca i va estar treballant molt temps per Nacions Unides. En una de les entrevistes, amb la meua dèria filosòfica, li vaig preguntar per l'origen antropològic de la violència, pensant que era una pregunta interessantíssima i que ella, que també venia de la filosofia, estaria encantada de respondre. I em va dir que no li importava, que li era igual i que l'únic que tenia clar era que la pobresa és violència i que utilitzar la violència per a sortir de la pobresa no serveix de res. I això crec que sí que és important: el fet que aquí creiem que discutint arribarem a certes realitats que al final ens perdem en les discussions.

Creus que la no violència és importable?

No. Sincerament, no. No sé si a Catalunya hi haurà 25.000 persones que es moren de fam. A l'Índia no n'hi ha 25.000, n'hi ha moltes més. I això dona una força que aquí no tenim, perquè en el fons, quan arriba el moment ens diem "on viuré?" o "què menjaré aquesta tarda?". És normal. T'explico una anècdota de fa poc: va venir a visitar-nos a Barcelona un dels *satyagrahis* que van estar a la marxa, que es diu Virendra. I ens deia que l'havia sobtat molt que aquí els professionals dels moviments socials o de les ONG tenen horari. S'aixequen, van a l'oficina, a les dues se'n van a dinar i a la nit se'n van a casa amb la família. Ell, ens deia, veu a la seva família dues vegades cada quatre mesos. I si això ho fa el Virendra, que és un militant intermig, què farà el Rajagopal? Rajagopal no té una casa, es dedica a caminar i a convèncer la gent. I sempre està treballant. Estem disposats a fer això aquí?

L'únic que ens queda ara és veure el documental. Tens alguna indicació prèvia pels espectadors?

Tal com ens ha quedat, diria que és el moment d'asseure's, estar atent, perquè és una mica picadet de ritme, i gaudir-lo, que per a això l'hem fet. I si després de veure'l a algú el fa pensar, millor.

L'àudio de l'entrevista també està disponible a www.quepo.org

Oriol Ampuero

Codirector i coguionista de Janadesh

Bio: Filòleg compromès amb els drets lingüístics dels pobles.

Janadesh és el seu primer treball audiovisual.

"Volíem explicar la pobresa en termes de violència, mostrar que hi ha una violència que va més enllà de les armes"

Com resumiries Janadesh?

En una paraula es podria resumir com un ultimàtum. Un ultimàtum que fa Ekta Parishad al govern mitjançant una marxa no violenta en què els participants estan disposats a morir si l'administració no s'avé a negociar per a una reforma agrària que faci un repartiment just de les terres.

Què és Ekta Parishad?

Un moviment de masses popular que diu que representa a 300 milions de persones de l'Índia que no tenen terres. Un moviment que reivindica un repartiment de terres just, aquell que el govern va prometre al 1947 quan es va proclamar la independència. S'autodefineixen com un moviment popular de base no violent que té ideològicament afinitat amb el moviment gandhià i que es va fundar al 1991, coincidint amb la liberalització del país i la llum verda per a l'establiment de les multinacionals.

A qui us referiu quan parleu dels sense terra?

És un problema ja ancestral. Hi ha més de 300 milions d'indis sense terra. Jornalers que viuen en constant itinerància perquè no tenen cap lloc per poder-se instal·lar i es troben gairebé en semi- esclavatge, subjugats al sistema de castes, que malgrat que legalment està abolit, continua funcionant quotidianament. Entre ells hi ha gent que té terres però no té papers i no pot demostrar la titularitat de les terres. És el cas dels *adivasi* (els indis indígenes), que han viscut de manera ancestral, endinsats en els boscos, passant-se les terres de generació en generació, i ara de sobte han vist com allà on viuen s'hi han començat a instal·lar les multinacionals, perquè és on es concentren els recursos naturals. D'altra banda hi ha els que no tenen papers ni terres. I també els casos d'indis amb terres i papers que són expulsats per les multinacionals amb total impunitat i sense cap protecció per part del seu propi govern.

Sabem que la idea inicial de fer aquest documental va ser teva. Com et va venir?

Al 2004 vaig anar dos mesos de vacances a l'Índia i vaig interessar-me de seguida pel moviment gandhià. Quan em vaig assabentar que al 2005 es celebrava el 75è aniversari de la Marxa de la Sal, vaig decidir tornar-hi, però vaig adonar-me que era una marxa organitzada pel partit del Congrés i que no era una marxa autènticament gandhiana, sinó que estava molt polititzada i vaig decidir quedar-me més temps i buscar el gandhians autèntics que quedaven per l'Índia. Aleshores vaig conèixer la gent d'Ekta Parishad, que em va semblar que sí que eren els autèntics hereus de les idees gandhianes. Vaig anar a veure com treballaven des de la base, buscant lideratges per a l'organització dels col·lectius. El seu mètode era la lluita no violenta a través de les marxes. Em van explicar que per al 2007 preparaven una gran marxa de 25.000 persones per reivindicar una redistribució justa de les terres i vaig pensar, que a part d'anar a caminar, d'allà n'havia de sortir alguna cosa més, perquè era una història molt potent.

Un dels temes del documental és el paper del líder. Creus que Rajagopal i Jill, els líders d'Ekta Parishad, lluiten d'una manera sincera i colze a colze amb la massa social que representen?

Sí, no en tinc cap dubte, tot i que nosaltres quan vam començar el reportatge també recelàvem de la figura del líder. És cert que es basa en una estructura piramidal, però a l'Índia és el sistema que funciona i que és capaç de mobilitzar les masses, tot i que Ekta Parishad intenta seguir un model més horitzontal i menys jerarquitzat. Allà la gent ens explicava que ells distingien entre individu, personatge i persona. Això és una idea molt gandhiana: a la vida el que s'ha de fer és posar en harmonia el que penses, el que dius i el que fas. I allà hi havia la convicció clara que Rajagopal complia aquestes condicions.

El paper de les dones al documental sembla actiu i compromès.

Hi ha moltes dones lluitadores i compromeses, i sovint són elles les més lluitadores de la família. Ekta Parishad ho té molt clar. La igualtat social és indestruïble de la igualtat de gènere i de castes. La igualtat ha de ser integral. I també des de la pròpia persona vers el col·lectiu. Això és una de les coses que em va sorprendre més: aquí, a Occident, parcel·lem molt les diferents facetes de la nostra vida. La vida personal, la social, la professional o fins i tot la de la lluita per uns ideals... I allà la lluita està integrada amb la vida personal. Lluitar és viure, viure és lluitar. Aquesta és una de les raons per les quals vam voler fer el documental: perquè no es tracta d'una obsessió per la lluita, no és perdre la vida personal per la lluita, per una causa, sinó que la lluita és una manera pacífica d'entendre i viure la vida.

Quina percepció personal tens de l'Índia?

No sé si això és així a tot arreu, perquè l'Índia és un país molt gran, però més enllà de

la visió mística i idealitzada que tenim des d'Occident, la sensació que jo en tinc és que es tracta d'una societat amb una violència soterrada brutal i molta resignació. Només hem de pensar en el mateix sistema de castes, legalment abolit, però que socialment segueix funcionant. I encara hi ha gent que diu que això és així perquè ho diuen els llibres sagrats. És clar que hi ha molta gent que contesta aquest model, perquè el procés d'occidentalització i modernització del país està canviant les coses. S. Anand, un periodista del prestigiós setmanari Tehelka ens deia que el que li cal a l'Índia és una gran revolució, una sacsejada forta. Igual que va passar amb la revolució francesa.

L'objectiu era, llavors, fugir dels tòpics?

L'Índia és una democràcia parlamentària de 1.200 mil·lions d'habitants, però hi continua havent 300 milions de persones, com a mínim, vivint sota el llindar de la pobresa amb menys d'un dòlar diari. Parlar de l'Índia com a país pobre realment també és un tòpic. Però el que nosaltres volíem explicar és aquesta pobresa en termes de violència/no-violència, mostrar que hi ha una violència que va més enllà de les armes i els atacs. Existeix la violència estructural o sistèmica. La pobresa i el consumisme, l'agressió de l'imperialisme econòmic...

Introduïu fragments inquietants del llibre sagrat, la Gita, que parlen de la guerra, quan les imatges mostren una marxa pacífica, un no a la guerra. Per què aquesta dualitat?

Gandhi deia que havia vist la idea de la no-violència molt clarament en textos de la Bíblia (el famós Sermó de la Muntanya de Jesucrist) i que a la seva pròpia cultura la va trobar a la Gita. No obstant, la Gita parla d'un guerrer, Àryuna, que està al camp de batalla a punt d'iniciar una lluita contra la seva família, i es nega a lluitar. Curiosament és Krishna, Déu, qui li diu que lluiti i que si cal mati a la seva família perquè és el seu deure. I aquí es crea una contradicció molt curiosa: Com és possible que Gandhi treïés la idea de la no-violència d'un text que molta gent reconeix com a clarament violent? La interpretació que es fa Gandhi, i molts altres hindús, és que es tracta d'una lluita simbòlica, una lluita contra tu mateix, contra el món de l'aparença. La lluita entre la dimensió individual i la dimensió col·lectiva. Com diu Rajagopal al documental: "Sofrir per mostrar a l'oponent fins a quin punt estàs disposat a sacrificar-te sense crear mal a l'altre".

També s'intueix l'altra cara de la moneda, la violència més crua, la terra sense llei...

Sí, aquesta és una altra dimensió que només s'apunta en el documental amb el testimoni d'un *dacoit*, un dels últims bandolers de Gwailor, que roba amb violència als rics per donar-ho als pobres i als sense terra. És una de les tres maneres en què a l'Índia es lluita contra la injustícia social. Els *dacoits* són com *robin hoods*, homes amb bigotis llargs i fusells, reverenciats i respectats pels habitants de molts pobles. Després hi ha una altra violència armada, que és la de la guerrilla naxalita, un moviment maoista que s'ha convertit en un veritable contrapès del govern i és un problema d'estat important. La idea és que la revolta comença al camp i s'estén fins a la ciutat i allà pren el poder. Tot i tenir recursos molt rudimentaris, són autèntics exèrcits amb formació militar que creixen sense parar i que l'opinió pública i internacional intenta silenciar.

Al llarg de Janadesh es van produir algunes morts. Com ho vau afrontar?

Desgraciadament, era una qüestió que abans de començar la marxa ja ens en va advertir Rajagopal. Ell ens anunciava amb tota naturalitat que hi hauria morts i a nosaltres el fet que el líder ens anunciés que moriria gent ens va crear una certa prevenció. Ens preguntàvem si ell també estaria disposat a morir. Finalment, li ho vam preguntar i ens va respondre que sí, que ell era com qualsevol altre. I després ens vam adonar que per a ell l'exemplaritat era un principi i que la mort està integrada en la convicció de la no-violència. En el documental no vam voler carregar les tintes en les morts que es van succeir, però no podíem obviar-ho, perquè forma part real de la seva lluita.

El més dur de la feina?

El més dur va ser la tornada, perquè des del 2007 fins al 2010 han passat molts i molts dies. De 60 hores de gravació n'han hagut de sortir 55 minuts i hem tingut tota classe de dificultats econòmiques, logístiques i lingüístiques. Durant la marxa vam arribar a transcriure un 50% de les entrevistes i després hem passat per 5 o 6 traductors diferents, hem enviat DVDs a l'Índia perquè bonament ens ho traduís algú, hem anat al Raval amb la moto a buscar algú que parlés urdu o hindi i que gratuïtament en ajudés. Ha estat una veritable odissea.

Acabat el documental, quines sensacions tens?

Molt descansat. Perquè han estat 3 anys de molt d'esforç, de molts patiments, fins i tot de malalties. Vaig tornar de l'Índia amb una hepatitis i vaig haver d'estar al llit tres mesos. I també molt orgullós de la feina que hem fet i de com l'hem fet: amb molt poca gent, molts pocs mitjans i amb tot l'amor del món. I ara, esperant que serveixi per donar difusió a aquesta lluita i a Ekta Parishad, que s'ho mereixen.

Com s'ha finançat el projecte?

Nosaltres ens vam pagar l'estada, el billet, tots els mesos previs de documentació, el material, les càmeres. Quan teníem un primer tràiler fet vam conèixer Quepo, els va agradar el projecte, i es van comprometre a acabar-lo de muntar i a fer-ne la difusió, una de les parts més importants. I a través de Quepo vam aconseguir un ajut de l'Agència Catalana de Cooperació que ha servit per acabar el muntatge i servirà per fer-ne la difusió i la sensibilització posteriors. Però fins al 2009 no vam tenir cap mena de finançament.

Quina percepció t'agradaria que la gent tingués del documental?

Que quan penses una cosa i la vols i creus en ella, si actues, l'aconsegueixes. Per mi personalment és una idea central del documental. El fer indestruïble l'acció del que penses i dius. Una de les frases del Rajagopal és aquesta: "Pensar i dir, sense actuar, és xerrameca."

L'àudio de l'entrevista també està disponible a www.quepo.org

Sonia Ros

Productora de Janadesh

Bio: Realitzadora, productora i una de les fundadores de Quepo.

"A Quepo volem fer projectes que expliquin que la lluita i l'acció funcionen. I Janadesh n'és un"

Sonia, què és això de Janadesh?

Janadesh és una marxa que es va fer a l'octubre de 2007 a l'Índia, on 25.000 sense terra van recórrer 350 km a peu per exigir al govern una normativa de redistribució de terres que els permetés tenir una manera de viure digna i Janadesh és alhora un documental sobre la història d'aquestes 25.000 persones durant un mes.

Com va sorgir la idea?

A Quepo es va acostar un grup de quatre persones que havien anat a rodar a l'Índia i que tenien un projecte que estava al 50%, perquè faltava tot el procés de postproducció. Ells buscaven un paraigües on acabar tota aquesta fase i, per la seva banda, Quepo aportava el valor afegit que, a diferència del que podria ser una producció a l'ús, dissenyava un pla de sensibilització i unes eines didàctiques que acompanyessin aquest documental per a la seva fase de difusió i distribució posterior.

Per què us vau decidir a fer vostre aquest projecte?

Perquè quan érem més petits del que som ara sempre ens imaginàvem que volíem fer projectes que expliquessin que la lluita i l'acció funcionen, que no només denunciessin. A nosaltres ens agrada parlar de vídeos o audiovisuals que ajuden a generar canvi i per a nosaltres generar canvi no és només mostrar les coses que estan malament, sinó també explicar que hi ha situacions que s'han arreglat gràcies a l'acció de la gent. I Janadesh era un d'aquests exemples.

Quina és la lluita que mostra el documental?

Hi ha un ampli ventall de població a l'Índia que es va quedar sense terra per una sèrie de processos. L'organització Ekta Parishad va començar a treballar amb ells dient-los que hi havia maneres de recuperar la titularitat d'aquestes terres i els mateixos sense terra van plantejar que això eren paraules i que no era acció. Ekta Parishad va recollir el repte d'aquesta gent i va decidir organitzar una marxa a peu del màxim nombre possible de sense terra cap a Delhi per exigir davant de la seu del Parlament una llei que els permetés recuperar aquestes terres. I Janadesh explica aquest procés.

Recorda als temps de Gandhi...

De fet, Ekta Parishad treballa amb el que ells diuen teories neogandhianes de la resolució de conflictes per la via de la no violència. Però insisteixo que quan ells van començar a treballar en aquest projecte es van enfrontar a una població que a causa del nivell de pobresa i de les circumstàncies en què vivien era per se una franja que patia molt la violència. Quan van començar a fer xerrades i expos i tallers dient que no s'ha de ser violent es van trobar amb una demanda d'alternatives i va ser llavors quan, recollint el millor de l'herència de Gandhi, es van plantejar passar de la teoria a la praxis.

Quin ha estat el paper de Quepo a Janadesh?

Normalment a Quepo produïm els documentals des de zero. En aquest cas, la idea ja hi era, la gravació ja estava feta i el que buscaven era el suport d'una entitat que els permetés realitzar tot el procés de postproducció, que és una part no només important sinó també molt costosa a nivell econòmic, i un acabat professional per a poder tenir una distribució en igualtat de condicions amb altres documentals.

On es podrà veure?

Janadesh, com la resta de documentals que hem fet a Quepo, estan disponibles a la nostra web i els dvds es poden adquirir a una xarxa d'establiments de comerç just. En aquest cas, a més a més, hem donat un passet més enllà i hem fet un contracte amb Motion Pictures, una empresa especialitzada en distribució de documentals, per a poder arribar a les televisions públiques a nivell internacional. Però sobretot, on es podrà veure serà als videofòrums que organitzarem junt amb entitats de Catalunya que treballen en cultura de la pau. I esperem que passi el que ha passat també amb els altres documentals que, gràcies a que tenen llicència de Creative Commons, aquelles entitats que creuen que els hi pot ser útil per a organitzar una xerrada, l'agafen i l'organitzen.

Què voldríeu aconseguir amb Janadesh?

L'objectiu final seria que organitzacions com Ekta Parishad i altres que se'n deriven i que estaven a la plataforma que va donar suport a la marxa, trobin una eina de comunicació que els permeti arribar a la població beneficiària dels seus projectes i visibilitzi el que ells fan.

I què en poden treure els espectadors?

Sortir una mica del catastrofisme en què vivim que diu que hi ha unes regles del joc, una línia de puntets amb la qual l'únic que pots fer és caminar per sobre i acabar fent el dibuix final, i veure un grup de gent que comença de zero, sense res, amb un objectiu i l'aconsegueix.

Per la gent que no us coneix encara, pots explicar què és Quepo?

Quepo és una entitat que produeix i distribueix audiovisual social amb l'esperit que serveixi d'eina de comunicació. El que nosaltres intentem cada cop que fem un vídeo, sigui per encàrrec d'una entitat o per iniciativa pròpia, és que vagi acompanyat d'un disseny de sensibilització que ajudi a que realment el vídeo generi un debat i sigui una guia, un suport, un complement.

Quins altres projectes teniu en marxa?

El proper any, més que amb documentals propis, treballarem en encàrrecs d'entitats. Ara mateix estem treballant amb l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) preparant un documental sobre quins mecanismes d'anticooperació posen en marxa els estats que perpetuen la dependència dels països del tercer món en termes econòmics, polítics i socials. Estem treballant també amb Ajuda en Acció fent un reportatge sobre quina és la imatge que els mitjans de comunicació dels països del Nord donen de la dona del Sud i com aquesta falta d'equitat de gènere en la comunicació perpetua la desigualtat i potencia la feminització de la pobresa... i no sé si explicar-ne més.

Què pot fer una persona que vulgui col·laborar amb Quepo?

Pot escriure'ns un correu explicant què fa i què voldria fer per nosaltres. A Quepo tenim una base de dades de col·laboradors que són tècnics de l'audiovisual que ens han ofert els seus serveis i quan surt un projecte i els necessitem, els truquem.

Com es finança tot això?

Tot això en realitat és possible gràcies a les persones i a les empreses que es "lien" la manta al cap i decideixen fer-se sòcies col·laboradores de Quepo i fer una petita aportació que permet sostenir l'estructura. A part, a nosaltres ens agrada presumir que treballem amb banca ètica, així que els assegurem que els diners que ens donen van per projectes i per l'estructura de Quepo al 100% i que mentrestant aquestes petites comissions que tots els bancs rasquen, en el nostre cas van per Triodos Bank, que és una entitat pionera en banca ètica.

L'àudio de l'entrevista també està disponible a www.quepo.org

El documental que et presentem és un projecte recolzat per la Fundació Quepo. Una ONG que treballa per a produir i distribuir continguts audiovisuals de caràcter social, amb l'objectiu de generar debat i acció social. A Quepo som un grup de professionals del sector audiovisual que volem treballar en favor de la justícia social, els drets humans i l'ecologisme. Realitzem documentals propis com *El procés del possible* i *Endeutats, sobre la teranyina* i també produïm serveis de comunicació audiovisual per a ONGs i moviments socials. Trobaràs molta més informació de qui i com som a la nostra web.

En poques paraules et volem dir que som una fundació viva i oberta a totes aquelles entitats i persones que vulgueu contribuir al nostre projecte. Les aportacions dels nostres donants, les quotes de col·laboració de particulars i empreses, la feina dels professionals voluntaris, les cessions de les empreses del sector audiovisual, tot contribueix a continuar produint i difonent.

www.quepo.org

CONTACTE DE COMUNICACIÓ I PREMSA

Maria Permanyer i Bailac
maria@quepo.org
Tel. 93 186 75 11
Tel. mòbil: 650 190 959

Crèdits del dossier:

Disseny gràfic i maquetació: Chus Portela
Entrevistes a Enric Àlvarez i Sonia Ros: Pau Rubio
Entrevista a Oriol Ampuero: Àgata Olivella
Fotografies: Juli Garzón

amb la col·laboració:

INFÀNIA

el murmullo

dvd

CONTEXT

OVIDE

W.S.

BROADCAST SERVICES

SUÁREZ
DE LA
DEHESA

amb el suport:

Generalitat
de Catalunya

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

quepo

video social